

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
PIAȚA LIBERTĂȚII BRAȘOV
Telefon 226
Abonament anual 200 lei
Pentru streinătate 500 lei
Anunțuri, reclame, după tarife

Fondată la 1838 de George Barițiu

Apare în fie-care zi de lucru

Ca să poată afirma că „alegătorii au respins Partidul național fiindcă e regionalist și n'a participat la încoronare” — guvernul face ca hoțul din poveste: „taie capul calului, ca să-i fure frâul!”...
Nebunia potențailor liberali îi împinge la fapte odioase, ca la Alba-Iulia.

O rușine fără păreche

De când ne-a bătut Dumnezeu cu stăpânirea liberală ne-am cam obișnuit cu toate: cu scumpetea înfiorătoare, cu desorganizarea justiției și administrației, cu furtul de urne, cu arestări, în fine cu toate relele, nenorocirile și fărădelegile, cari s'au abătut peste noi.

Cu toate aceste am rămas adânc revoltați și scârbiți, când cei, cari au ridicat furtul urnelor la rangul de instituție de Stat, s'au atins cu forța brachială de persoana d-lui Iuliu Maniu, președintele primului guvern ardelean instituit după decretarea Unirii în mareașă adunare dela Alba-Iulia din eara anului 1918.

Cele întâmplăte cu prilejul alegerii dela Alba-Iulia se cunosc. După arestarea volnică a deputaților și senatorilor Partidului național i-a venit rândul și d-lui Maniu. Nu facem cap de acuză nenorocitului jandarm, care a oprit pe șeful Partidului național la bariera Teiușului și l-a condus la sediul comandantului jandarmilor, căci acesta poate nu și-a dat seamă de fapta sa monstruoasă. Dar suntem adânc scârbiți de purtarea rușinoasă a căpitanului de jandarmi — se spune că-l chiamă Georgescu — care, lipsind dela postul său preferind să stea la căreiumă, i-a trimis vorbă d-lui Maniu să se prezinte acolo, iar după ce d-l Maniu i-a răspuns prin jandarm că nu se duce căci „ser-

viciul se face la comandament”, l-a tratat pe fostul președinte al primului guvern ardelean ca pe-un cetățean de mâna a treia, nedându-i nici cel puțin respectul, care se datorește oamenilor de aceeași poziție socială, ei ordonând scurt să-l escorteze până la gară și să-l urce în acceleratul de Cluj.

Ce se va fi petrecut în sufletul d-lui Iuliu Maniu — deputatul cercului Alba-Iulia, președintele Partidului național și fostul președinte al guvernului ardelean — în fața atitudinii căpitanului de jandarmi „reprezentantului forței publice a guvernului I. C. Brătianu”, ne putem ușor închipui...

Dar cu toată scârba ce-l va fi cuprins, — omul superior, care este d-l Maniu, s'a supus și sosit la București, s'a mulțămît să enareze cele petrecute abținându-se dela orice comentariu.

Nu comentăm nici noi această faptă rușinoasă și ne temem că nici guvernul nu se va simți îndemnat să tragă la răspundere pe căpitanul Georgescu, dând satisfacție d-lui I. Maniu. Din contră, ne așteptăm la avansarea și decorarea acestui strașnic căpitan, căci sub guvernul Brătianu am ajuns, ca în România-mare, oamenii cinstiți și merituosi să fie bruscați și arestați, iar trădătorii și pușlamalele să fie decorate și încărcate cu onoruri și beneficii.

Câteva cuvinte pentru „părintele” Dăianu din Cluj

de Dr. AUREL DOBRESCU

Te-am văzut în multe ipostase în epoca averescană. Te-am zărit rânjind cu supunere distribuitorului de Reșița Tâslavașu; te-am văzut falsificând — la un semn de sus — votul Camerei ca vice-președinte ce erai (azi acel loc e ocupat de un alt fariseu: „părintele” Pizo dela Brad); te-am urmărit din registrele Ministerului Cultelor și Artelor cum luai mii de lei bursă — d-ta omul bogat — pentru a-ți trimite băiatul în Italia; te-am văzut închinându-te cu slugărnice marilor zilei, când era vacant scaunul de episcop la Lugoj, — dar ultima treaptă a decadenței pare că abia acum ai ajuns-o.

Când am trecut astăvară pela Cluj, am auzit o lungă baladă despre isprăvile d-tale. Regret că n'am fixat-o. De-o singură strofă îmi aduc însă aminte:

„Pe Dealul Feleacului
Trece puțul Dracului.
Nu e Tunsu, nici Jianu,
E „părintele” Dăianu”...

Trebuie să constat că autorul acestel

balade te cunoștea pe-atunci mai bine decât mine, care vedeam în aceste versuri o mică exagerare. După aiegera dela Vinț, te cunosc.

Sunt cuprins de mirare, cum poate o față bisericască să decadă astfel! Ți-ai adunat la Teiuș semnături pentru candidare, spunând că ești omul Partidului național, pentru-ca apoi să te arunci în brațele „colegului” Pizo, cu care împreună să aranjați tâlhăria mare dela „alegera” din noaptea din 17 spre 18 Decembrie. Vați folosit de Armata țării și de jandarmi pentru a fura dreptul cel mai sfânt al cetățeanului, dreptul de vot. Și d-ta n'ai fost numai unul din complicii faciți, unul din tainuitorii acestei hoști liberalo-averescane. Ai fost chiar unul din principalii hoști din aceea noapte. Împreună cu nepotul D-tale ai huzurit dela 9 seară până la 4 dimineața dela urnă la urnă, furând voturile, pentru cari buna și insuflețita noastră fărănime venise dela distanțe de zeci de kilometri.

„Alegerile” dela Alba-Iulia și Baia-mare

Câteva amănunte edificatoare.

Până la primirea unor rapoarte mai amănunțite împreună cu documentele necesare despre faimoasele alegeri din circumscripțiile Alba-Iulia și Baia-mare, mei înregistrăm următoarele fapte petrecute:

Pentru a se putea opera mai cu ușurință, în circumscripția Alba-Iulia, secțiile de votare a fost reduse la 16. Pentru a se putea fura voturile, bărbaii de încredere ai candidatului naționalist au fost respinși. La Zlagna, Șard, Oarda, Berghin și Oarda-de-jos votarea s'a făcut numai în prezența agenților electorali ai liberalilor. În celelalte secțiuni de votare bărbaii de încredere au fost admiși la deschiderea volării, dar îndepărtați în cursul zilei cu forța.

Noaptea de Duminecă spre Luni nici un bărbat de încredere al candidatului național n'a fost tolerat să păzească urna. Controlul volării s'a făcut, însă, din partea naționaliștilor în afară de biroul de votare. Au fost numărați toți ceice intrau să voteze și s'a constatat că pretutindeni, din urnă s'au scos de două și trei ori mai multe voturi decât numărul votanților.

La Zlagna au votat 253 de alegători și în urnă, la despuire, s'au găsit peste 700 de buletine.

La Șard a votat vre-o 200 de alegători și s'au găsit peste 500 de buletine.

La Teiuș, candidatul național avea Duminecă o majoritate de 800 de voturi, cari a doua zi dimineața s'au prefăcut în peste o mie voturi liberale. Și așa în toate secțiile de votare.

La Baia-mare, fostul prefect Dragoș a fost ales cu ajutorul unor nouă liste electorale, făurite special pentru această alegere. În aceste liste nouă au fost trecuți toți cei despre cari se putea presupune că vor vota cu liberalii și au fost șterși toți cei ce eu manifestat vre-odată simpatii pentru Partidul național. În listele din comuna Seini au fost trecuți 300 de alegători noi, toți neromâni, în locul alor tot atâția alegători români șterși din liste. La Baia-mare

au fost anulate listele electorale, pe baza cărora se votase în alegerile precedente și a fost ticluită o nouă listă cu alegători dintre oamenii lui Dragoș.

Administrația a terorizat toate comunele. Li s'a spus oamenilor că celor cari nu vor vota pentru liberali, li se va lua pământul. S'au trimis în comune care cu lemne și li s'a spus oamenilor că dacă vor vota cu liberalii, nu vor trebui să le plătească, dar dacă nu vor vota cu ei — li se va lua pentru lemne un preț îndoit.

Dintre aproape 10.000 de alegători câți are circumscripția Baia-mare, n'au luat parte la votare decât vre-o 3000. Marea majoritate nevoind să voteze cu liberalii și neputând să-și dea votul pentru naționaliști — a preferat să nu meargă la urnă. Au votat cu Dragoș aproape numai streinii, unguri și ovrei.

Dar nici așa nu era asigurată majoritatea pentru Dragoș. Și atunci, s'a dat lozinca să se fure, unde va fi nevoie. Și s'a furat. Urnele nicăiri nu au fost sigilate. Bărbaii de încredere ai candidatului naționalist, dr. I. Coltor, opriți să păzească urna.

Nu era însă sigur d-l Dragoș, nici chiar de voturile streinilor. Pentru a le putea controla pe acestea, s'au făcut plicuri speciale transparente. Lângă fiecare urnă stătea secretarul comunal, care controla ce buletin conținea plicul. Și Dragoș amenințase că va reveni ca prefect al județului, dacă nu va fi ales deputat, și-atunci va fi vai de cei cari nu i-au dat votul.

Așa au fost „aleși” în anul Domnului 1922, la Alba-Iulia, dr. Elie Dăianu și la Baia-mare dr. Teofil Dragoș.

*

Voci de presă.

Ziarul „Patria”:

„Candidaturile puse de Partidul național în alegerile parțiale dela Alba-Iulia și dela Baia-Mare au dat prilej țării întregi să se convingă încă odată de rușinea națională și scandalul european, cu care guvernul liberal înțelege să facă alegeri în era votului universal. Candidații noștri, d-nii dr. Valer Moldovan, vechiu și cunoscut luptător naționalist, și dr. Ion Coltor au fost primiți cu încredere și dragoste de alegători în așa măsură, încât guvernul a ținut să recurgă la cele mai revoltătoare acte de teroare și pe urmă la falșuri pentru a-și putea vesti „triumful”.

Vestitul Dragoș și noul liberal Dăianu apar azi ca „biruitori” asupra Partidului național, în numele guvernului d-lui I. I. C. Brătianu.

După alegerea dela Carșeu, Partidul național s'a convins definitiv că guvernul liberal e gata la orice măsuri pentru a nu mai reuși în alegeri nici unul din candidații noștri. Nu pentru a ne spori numărul parlamentarilor am pus candidaturi în alegerile parțiale de azi, ci pentru a da încă odată prilej țării întregi să se convingă de despotismul cinic al celor ce dețin puterea și cari sunt porniți dela început pe un drum de pe care nu mai este re-intoarcere.

Am așteptat și așteptăm mereu ca opinia publică să ajungă cu o zi mai de vreme la convingerea că acest guvern nefast e cea mai mare primejdie pentru țară și consolidarea ei, și să ridice un protest atât de puternic împotriva nelegiuirilor liberale, încât ră-

Și pentru ce ai făcut toate acestea tâlhării? Pentru a-ți câștiga mai multă avere? Pentru răvna ce-o ai de-a ajunge la mitră? Așa adânc ai decăzut, încât nu înțelegi, că purtarea d-tale te face impropriu pentru slujba de preot chiar și în gradul ierarhic în care te găsești? Sau răvnești la rolul tragic al unui Mangra?

— Eu unul am credința că și până va ajunge Partidul național să curețe gunoii politici al Ardealului, este de datoră autorității superioare bisericesti să înlătore din tagma preoției pe un astfel de element lipsit de conștiință, cum ești D-ta.

Chestia reparațiilor.

Londra. — America este în așteptarea răspunsului ce trebuie să-i sosească din Franța asupra notei secretarului de Stat, cu privire la hotărârile pe cari le vor lua băncile internaționale în chestia reparațiilor. (Rador.)

Cicerin contra Ligei Națunilor.

Lausanne. — Cicerin a vorbit la conferință în chestia Strămtorilor și a Mării Negre, atacând Liga Națunilor, care nu e în stare să-și îndeplinească mandatul.

mânerea acestui partid în fruntea țării, să fie o imposibilitate.

Pentru aceea, prin candidaturile noastre, am voit să dăm încă odată prilej țării, să vadă cine sunt aceia, cari dețin puterea.

Am știut că îndată ce aceste candidaturi vor fi puse, guvernul va reîncheie întregul șir al ilegalităților cunoscută din alegerile parțiale, și le vor întrece.

Am ținut în curent pe cetățenii noștri despre "pregătirile" pe cari guvernul le-a făcut pentru reușita candidațiilor săi la Alba-Iulia și la Baia-Mare. A fost o rușine și o teroare nema-pomenită.

Pentru a arăta cetățenilor cum au ajuns "briuatorii" candidații guvernului, reproducem la acest loc o singură telegramă, rămânând să arătăm detaliat, cum s'a câștigat "briuința" purtătorilor de steag al guvernului în Ardeal.

Bărbații noștri de "încredere" din Zlatna ne trimit următoarea telegramă:

"La secția de votare Zlatna, bărbatul de încredere al Partidului național, d-l Iuliu Albani, a fost deținut la orele 6. Preotul Ion Fodorean, al doilea bărbat de încredere, e dat afară, pentru a fi rechemat la orele 9. A refuzat să mai intre în sala de alegere. Ieri au votat de toți 250 alegători. Azi dimineață Dăianu avea 795 voturi, Partidul național 311, deși nu au mai votat azi decât trei alegători. Neliniștea și revolta alegătorilor la culme, în urma falșului evident."

Iată pe ce cale au ajuns briuatorii candidații guvernului!"

Ziarul "Adevărul":

"Samavolnicile cu care guvernul a știut să-și aleagă candidații lui la cele două alegeri parțiale din Ardeal, întrec tot ce s'a putut atinge până acum în materie de arbitrar administrativ.

Fruntașii Partidului național, cari au tentat să ia contact cu alegătorii au fost, pur și simplu, arestați. D-lui Iuliu Maniu, șeful partidului, i s'a interzis de jandarmi — sub cea mai necuviincioasă formă — să intre în circumscripția, al cărei deputat este, D. Agărbiceanu, cunoscutul scriitor și ziarist, a fost arestat, fără nici un motiv și fără nici o explicație. Dar cazurile sunt prea numeroase, ca să le putem înșira. Orice acțiune legală împotriva arbitrarului, a fost reprimată scurt, fără nici o jenă.

E curios că guvernul care găsește în puterile ce deține atâta energie, ca să înăbușe cele mai legitime acțiuni politice, este același, pe care l-am văzut dezarmat în fața dezordinilor ce-au turburat țara două săptămâni!

"Viitorul" de-aseară ține să afirme că "România nu merită soarta Bulgariei, Greciei și a Poloniei". Credem și noi că merită o soartă mai bună.

Dar, România e mână pe drumul catastrofal al țărilor numite, tocmai de cei ce știu să fie așa de tari, când e vorba de suprimarea drepturilor cetățenești și așa de slabi, în fața uneltirilor necurate.

Nici nu se mai simte că avem un guvern în țara asta, în care, tirania și anarhia și-au dat mâna".

Ziarul "Lupta":

"Cele două alegeri dela Alba-Iulia și dela Baia-mare sunt zdrobitoare pentru guvern.

La Alba-Iulia guvernul nici nu a îndrăznit să pozeze candidat, hotărând să dea un asalt cu jandarmii, spre a scoate din urne pe candidatul partidului poporului.

Și copiii știu că la Alba-Iulia, unde e ales d. Maniu, Partidul național e inexpugnabil. Jandarmeria s'a angajat să scoată pe părintele Dăianu cu mai multe voturi, decât alegătorii înscriși!

D. Maniu a fost declarat arestat și trimis la gară sub escortă, spre a părăsi Telușul.

La Baia-mare candidatul Partidului național, părintele Coltor a intrunit 1812 voturi, pe când candidatul guvernului și al jandarmeriei a intrunit 2241.

Cifrele arată al cui e succesul.

Guvernul a încercat o înfrângere rușinoasă, care arată că nu are ce căuta în Ardeal".

Ziarul "Epoca":

"Rezultatul alegerilor dela Baia-Mare și Alba-Iulia, nu modifică întru nimic situația politică. El dovedește un singur lucru, și anume, că cinismul și îndrăzneala liberalilor au crescut încă dela venirea lor la cârmă.

La alegerile generale, violarea urnelor și furtul voturilor, era o condiție "sine qua non" de existență pentru guvern, pe când astăzi aceste operații, sunt o simplă sfidare la adresa opiniei publice de dincolo de Carpați. Evident, că noile sălbătăcii dela Alba-Iulia și Baia-Mare, nu vor contribui să restabilească raporturi normale între Partidul național și d-l Brătianu.

Partea dureroasă în toată această afacere este, că partidul poporului s'a pretat la rușinoasele combinații ale guvernului. Se zice că unii din fruntașii acestui partid, așteaptă să fie desemnați de d-l Brătianu ca moștenitorii săi. Acei ce cred într-o asemenea combinație, comit o grosolană eroare politică. D-l Brătianu va rămâne la cârmă până la complecta uzură. În ziua demisiei sale, partidul liberal va fi atât de odios, încât nimeni nu va putea ține seamă de recomandările d-lui Brătianu".

Scrisoare din America

Un român american ni scrie:

"Vreau să vin acasă și să-mi cresc copiii români buni, dar mai rămânem aci până se va face mai bine în România-Mare."

Din Gary-Indiana primim următoarea scrisoare atât de eloventă pentru stările dela noi — scrisoare care arată toată durerea unui bun român cărui i-e teamă să vină acasă, atât de odioase li sânt mijloacele de guvernare a țării noastre:

Onorata Redacție!

Subsemnatul vă trimet aici abonamentul la Gazeta. Vă rog să mă scuzați că vi-l trimit așa de târziu, cauza e că am vrut să venim și noi în România-Mare să locuim în scumpul nostru Ardeal. Așa ba azi ba mâine, ba peste o lună, ba peste 2 luni, ba peste 9 luni, am tot rămas căci de acolo ne scriu tot rău, rău de tot. Am vorbit cu mai multe persoane reîntoarse în America și tot rău ne spune. Cele scrise de d-voastră în Gazeta se confirmă; ba că-i mult mai rău decât scrie Gazeta. Aci frații Români cari s'au înșopiat în America ne spun că Boierii au sărăcit Ardealul; poate că vreau să văz și pe țărani ardeleani în starea de sărăcie în care se află țărani din Vechiul regat. Gospodăriile ardeleanilor li se pare poate prea suspecte boierilor. Așa gospodării frumoase nu vezi la bietul țărani în Vechiul regat.

Noi ne-am hotărât din această cauză să mai rămânem aci până se va face

mai bine în România-Mare. Tot ce mă doare mai mult, aș vrea să dau o educație copiilor mei și în limba română ca să-i pot face români buni, să devie buni membrii în Partidul național român. Că aici, în America, e foarte greu de a-i învăța carte românească, nefiind școale superioare românești. Cu toată străduința ce ne-o dăm, eu și soția mea, abia putem să-i învățăm a vorbi românește. De-ar da Dumnezeu să se facă mai bine și acolo mai curând sau mai târziu, tot am veni, tot ne-am reîntoarce în Patria mamă.

Dacă am fi siliți să rămânem aici, pentru toată viața, copiii noștri, 2 băieți și o fată, și-ar pierde naționalitatea românească. Lucru, pe care nu l'aș dori. De aici dorința noastră e că să le dăm o educație cât se poate mai bună, ca să fie de folos pentru țărani români, care a fost suferit atât de mult dela guvernul unguresc, și acum durere trebuie să suferă și dela guvernul românesc.

Partidul lor istoric, în 50 de ani, au ținut țărănimea din Vechiul regat în cea mai neagră mizerie și sărăcie și prostie, fără nici o cultură. Dar, D. zeu e bun. Odată dreptatea trebuie să triumfe și Partidul nostru, național, român adevărat istoric, care timp de 70 ani a luptat sub guvernele ungurești; va triumfa și va face dreptate în Țara românească. Vă rog de a-mi da răspuns de primirea banilor, vă dorim spor la

Impresiuni din Ardeal

Starea de fapt. Frământări zadarnice. Nemulțumiri crescând. Singura și ultima speranță la Partidul național.

În fine, după trei ani, revăzui frumosul nostru Ardeal, leagănu romanismului și patria atâtor lupte legendare, dar câtă diferență între starea spiritelor de atunci și cea de acum. Atunci din toate piepturile izbucnia cu profuziune mulțumire sufletească, entuziasm și dulci speranțe pentru consolidarea și înflorirea nației românești, subjugate și implinate atât amar de timp, iară astăzi deziluziuni, amăgiri, nemulțumiri și voci periculoase, anunțatoare de furtuni. Au fost suficient trei ani de regim despot, vexator și barbar, inaugurat de generalul Averescu și perfecționat cu perversitate și cruzime, de liberalii, pentru ca să se spulbere ori-ce speranțe și ori-ce încredere și să aducă lumea la disperare.

Popor de ordine, crescut în frica lui Dumnezeu și în respectarea legilor și mai marilor săi, pentru care legea era lege și obiceiurile moștenite, sfinte și respectate chiar de străini, se vede astăzi deposedat de toate aceste bunuri scumpe, ce constituau patrimoniul și forța lui de rezistență în trecut și expus celui mai inconsecvent arbitrar. Nici o stabilitate, nici o siguranță pentru ziua de mâine, totul la discreția și la caprijiul domnilor din București, "de unde ne vin toate relele și toate nenorocirile", cum se vorbește în Ardeal.

Ori-ce activitate sau întreprindere productivă stagnează sau e împiedecată din cauza nenumăratelor dispozițiuni și ordonanțe ministeriale, luate cu rost și fără de rost, astfel că străinătatea văzând lipsa totală de seriozitate și de stabilitate, ne ocolește sistematic și nu mai e dispusă să angajeze capitalurile sale la noi. Comerțul și industria lăncăzesc, singură specula progresa și se întinde mereu, fiind încurajată de cupiditatea și nesațiul celor dela centru.

Viața s'a scumpit enorm, iară mijloacele de producție au scăzut și scad, pe când contribuțiunile publice, cari s'au erau cu mult mai mari în Ardeal decât în Regat, s'au urcat enorm, fără ca în schimb să se facă ceva, căci drumurile au început a se ruina, apele și mută cursul lor regulat; să nu mai amintim de școli, biserici și alte îmbunătățiri absolut necesare progresului.

Clasa funcționarilor avizați la salariu, abia dacă vegetează de pe o zi pe alta, cugetând cu groază la ziua de mâine, care-i poate surprinde cu permutare sau cu concediere, lăsându-i pe drumuri, pieritori de foame. Pe lângă că lefurile sunt cu mult inferioare funcțiilor lor similare din Regat, ei primesc salariile cu mari întâzieri, pe când sub unguri li se achitau la începutul lunii, pe o

simplă chitanță, vizată de Capul serviciului. Azi trebuiesc îndeplinite o mulțime de formalități, cu borderouri, paraborderouri etc., forme și iarăși forme inutile și vexatorii. Nu e mirare dară, dacă o bună parte dintre funcționarii au început să adopteze procedurile din Regat, procurându-și venituri laterale, pentru a putea prelungi agonia. Statul demoralizează, în loc să moralizeze!!

Și ce e mai trist, decât când vezi agenții electorali, recrutați din nulitățile patentate, din oameni imorali și dintre renegații, cari înainte nici nu cutezau să ridice capul din unghere, unde vegetau, spre rușinea nației, puși în fruntea bucatelor, sfidând și persecutând pe adevărații români, cari s'au sacrificat pentru cauza română și au susținut sus și tare sentimentul național pe timpurile de grea urgie ungurească, pe când conducătorii săi naturali, luptătorii probași, sunt dați la o parte și calomniși în mod sistematic, trebuind să lupte mai înverșunat de cât sub unguri. Da, azi își răzbună acești nemernici, pentru disprețul cu care au fost tratați de Români — cu concursul guvernelor din București!!

Justiția și administrația așa de respectate înainte, pentru spiritul lor de dreptate și imparțialitate, azi sunt puse în serviciul politicianilor veroși și au ajuns o parodie periculoasă, de cari toți se tem, fără a le respecta Desele scandaluri rămase fără sancțiuni, au zguduit încrederea în justiția română, pe când arbitrar și atrocitățile administrației, susținute de brațul armat al jandarmului, a indignat și exasperat poporul. Deci în mod conștient și inconștient se minează autoritatea și fundamentul statului, abia înjghebat, spre bucuria și mulțumirea streinilor ce ne inconjoară.

Întreaga societate se sbate nemulțumită și timpul se pierde în frământări zadarnice, în loc ca să se lucreze la consolidarea și întărirea Statului. La aceste mizerii se mai adaugă o recoltă de păioase mediocră, lipsa de porumb și de nutreț, scumpirea bucatelor.

La început, poporul român din Ardeal, crescut și trăit în alte condițiuni sociale, rămăsese uluit, văzând procedurile introduse de guvernele din București, lipsa de sinceritate și de scrupule, destrăbălarea și perversitatea în acțiunile sale, cari toate culminează în tendința de a domni cu orice preț și de a acapara totul pentru mărirea și înalțarea partidului. Neobiceiului cu asemenea apucături bizantine, mulți dintre românii de inimă; fie din cauza unor ambițiuni nesatisfăcute sau din dorința de a ajunge, s'au alăturat acestor curente periculoase, pe cari în prezent le detestă și le repetă amar.

Astăzi, tot ce e bun, tot ce e sănătos și onest în Ardeal, inconjoară ca un zid Partidul național și nici-o propagandă n'ar fi fost mai eficace, decât purtarea acestor guverne nefaste; căci acest partid, conceput din suferințele seculare ale poporului român și concrecut cu aspirațiunile și cu afirmarea lui în societate, chemat este să aducă ordine și regulă în haosul demagogic ce domină, să pună capăt levantinismului destrăbălat, ce ne duce la perire și să așeze România actuală pe o bază democratică și națională.

Înzadar cutreerați țara de la un capăt la altul, făcând acte de demagogie deplasat, au început și Ardeleanii a vă cunoaște și a vă aprecia, nimeni nu vă mai crede, cel mult o să deveniți ridiculi și să serviți drept distracție poporului mucălit.

Nu se conduce un Stat cu o mașină așa de complicată ca a Ardealului, cu oameni improvizati, trebuie o cultură serioasă și cunoștițe solide și specializate. Cu minciuna și cu prefăcătorii mai poți prânzi, dar nu și cina. Și avea multă dreptate bătrânul Brătianu, când zicea: că vrea Transilvania, fără transilvăneni, căci pentru a conduce pe transilvăneni, trebuia să fie mai superior în cultură decât ei. Aceasta o știa el foarte bine, și deci nu se încumeta la lucruri mai presus de forțele sale, cum face fiul său mult iubit!!

București, 1922.

Moșu.

Preservativele „Olia” se cumpără în fiecare farmacie și dro-

muncă și viață lungă la „Gazeta Transilvaniei”, cel mai vechiu ziar din România-Mare. Să devie totodată ce mai bun și mai răspândit și mai mare ziar din România-Mare.

Primiți, vă rog, Domnule Redactor asigurarea dislinsei mele considerațiunii. Al D-voastră cu toată dragostea

Nicolae Vasiliu,

820 Jefferson St. Gary-Indiana, U. S. America.

Absolvenții școlii comerciale superioare din Brașov promoțiile înainte de războiu și anume 1911/12, 1912/13 și 1913/14 sunt rugați a-și trimite adresele lor d-lui prof. I. Garbacea, Cluj, Str. Romei Nr. 1, pentru a primi comunicări relative la organizarea serbării de reînălțare, ce s'a proiectat.

Ziarele sunt cu insistență rugate a reproduce acest aviz.

Laborator Roentgen și ultraviolet modern, cu aparatele cele mai noi, uzină electrică proprie, sub manipulara Dr. Papp Lajos, Str. Orfanilor 25. Medic conducător Dr. Fischer Gyula, specialist. Fotografii și transluminat precum și vindecări cu razele Roentgen, zilnic și în ori-ce oră din zi.

2401

568-48

Lucru de mână, broderii și diferite lucruri pentru înfrumusețarea locuinței sunt expuse cu începere dela 10 Decembrie ora 10—12^{1/2} a. m. și dela 3—5 p. m. la doamna LINA ADLER, str. Castelului 72.

3378

In baza ordinelor primite dela corespondenții noștri externi, plătim până la alt aviz 2% (doi la sută) pe lună dobândă pentru depozitele o-o ce ni se fac în vărsământ sau cec o-o

Măroi Germane.

Banca de Industrie și Comerț din București,

— Calea Victoriei Nr. 27. —
Telef. 13/57, 39/92, 1/94.

3226 4—10

Pentru Orfelinatul U. F. R.

Reuniunea femeilor române din Hunedoara a contribuit prin președinta d-na Hortenzia Ludu, cu un ajutor de Lei 250 pentru Orfelinatul U. F. R. din Brașov, pentru care se exprimă cea mai călduroasă mulțumire.

La colecta incredințată d-lui Ioan Oancea comerciant București, au contribuit: Ministerul comunicațiilor lei 500; d-l ministru general T. Moșoiu, lei 200; D-nii I. Bedițeanu, lei 200; Iosef Resch fiul, lei 200; Popp și Bunescu lei 200; N. Ionescu-Brăila, lei 100; Vasile Ghia-Brăila, lei 100; Ioan Simionescu lei 60; I. Nimonescu Râmnicul-Vâlcea, lei 40; iar d-l colector Ioan Oancea a completat lista cu lei 683.70, adunând în total lei 2333, bani 70.

Exprimăm deosebită recunoștință, tuturor donatorilor și în special d-lui Ioan Oancea, București, în calitate de colector precum și d-lor Popp și Bunescu, pentru marfa liferată cu preț redus în folosul acestui Orfelinat.

Marla B. Balulescu, președintă.

Domnii Abonați

ai ziarului care sunt în restanță cu plata abonamentului, sunt rugați ca de urgență să trimită costul abonamentului prin mandat poștal, contrar vom fi siliți a sista trimiterea ziarului.

Administrația.

S'a pierdut

una carte de cumpărare pentru carne, cu însemnări. Aducătorul va primi o recompensă. A se adresa la Administrația ziarului nostru.

3295 1—1

Societatea Generală de Publicitate

S. A. Capital Lei 3.000.000

Directori: Carol Schulder și S. Berger

Centrala: Str. Karagheorghievici 9, Telefon 11/84

Sucursalei Calea Victoriei 60 (Cinema Select Central)

Calea Dedești No. 27

Calea Griviței (Cinema Volta-Buzești)

Concesionara exclusivă a publicității ziarelor

Adevărul, Dimineața și Epoca

Contracte speciale de publicitate cu toate ziarele din țară.

Condițiuni speciale de publicitate în ziarele din:

Ardeal, Banat, Bucovina și Basarabia.

Proiecte și oferte de publicitate gratuite la cerere, oferind o publicitate conștientă și productivă.

No. 973—922.

secr.

Publicațiune

Primăria comunei PURCĂRENI (jud. Brașov) vinde în ziua de 16 Decembrie 1922, ora 10 a. m. în cancelaria primăriei, prin licitațiune publică orală și cu oferte închise, circa 20.000 kgr. fân.

Prețul strigării 1 Leu 50 bani per kgr.

Vadiu 3000 Lei.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea la primărie.

Purcăreni, 11 Noembrie 1922.

G. Țigoiu,
primar.

3294

I. Grama,
notar.

2—3

„Tarlungul“

Societate anonimă română de electricitate din Săcele, are disponibil un post de desenator-technician cu cunoștințe de instalațiuni electrice.

Reflectanții se vor adresa societății în comuna Cernatu.

3278 8—3

Publicațiune

Comuna PERSANI, județul Făgăraș, esarândează crășma comunală prin licitație publică și oferte închise în ziua de 21 Noembrie 1922 la ora 1p. m. pe 3 ani, începând cu 1 Ianuarie 1923.

Crășma este situată pe drumul național Sibiu—Brașov, și constă din 4 camere și o sală de dans.

Prețul strigării 5000 Lei.

Condițiunile se pot vedea la primărie.

3286 8—3

Primăria comunală.

„SAXONIA“

Intreprindere de reclame și anunțuri, Brașov, str. Principele Carol Nr. 11.

Telefon Nr. 29. (Kronstädter Zeitung).

Agencie de publicitate.

Contracte speciale de publicitate cu toate ziarele din țară.

Organizație de reclamă sistematică.

Proiecte și oferte gratuit.

3272

2—0

Cețiți și răspândiți GAZETA TRANSILVANIEI

Sosirea și plecarea trenurilor din gara Brașov.

— Valabil dela 1 Noembrie 1922. —

Sosirea			Plecarea		
din București:			spre București:		
Trenul:	N.-rul	Ora:	Trenul:	Nr.-ul:	Ora:
Accelerat	11	12.33	Personal	128	23.18
Personal	129	14.47	Orient-Express	14	2.31
Accelerat	15	19.14	Accelerat	10	3.35
Personal	177	22.47	Personal	178	5.45
Accelerat	9	2.01	Accelerat	16	10.20
Orient-Express	13	3.00	Accelerat	12	16.57
Personal	127	6.12	Personal	130	15.55
din Oradea-mare:			spre Oradea-mare:		
Personal	128	22.50	Accelerat	11	12.53
Accelerat	10	3.20	Personal	129	15.26
Personal	178	5.21	Personal	177	23.07
Accelerat	12	16.43	Accelerat	9	2.15
Personal	130	15.25	Personal	127	6.30
din Arad:			spre Arad:		
Orient-Express	14	2.14	Accelerat	15	19.35
Accelerat	16	10.00	Orient-Express	13	3.21
din Făgăraș și Sibiu:			spre Făgăraș și Sibiu:		
Mixt	690 (numai din Făgăraș)	7.14	Personal	233 (până la Sibiu)	7.15
Personal	243 (din Sibiu)	12.30	Mixt	689 (numai până la Făg.)	16.30
din Sf. Gheorghe (Brețcu, Miercurea Ciucului și Târgu-Murăș):			spre Sf. Gheorghe (Brețcu, Miercurea Ciucului și Târgu-Murăș):		
Personal	222	10.03	Personal	223	7.25
Personal	226	14.35	Personal	221	14.00
Personal	224	22.35	Personal	225	16.50
din Zernești:			spre Zernești:		
Mixt	686	6.56	Mixt	685	7.35
Mixt	688	13.40	Mixt	687	17.00

Locale

Arestarea unui spărgător. Agentul Feldioreanu dela Poliția din Brașov a reușit să prindă eri pe un primejdios hoț și spărgător, Ion Piesă, care a comis numeroase spargeri și furturi prin București și Brașov. Spărgătorul a fost arestat chiar în locuința sa din strada de Mijloc. El a fost înaintat Poliției din București, care l-a reclamat.

Lemne de foc pentru Schei. Acum câteva zile cetățenii din Scheiul Brașovului au făcut primăriei o cerere, prin care aceasta este rugată să le permită lăterea lemnelor pentru foc din pădurile orașului.

Comisia interimară luând în desbatere chestiunea aceasta, a hotărât să se dea scheenilor lemne cât mai curând și a dat ordin oficiului silvic să designeze cât mai urgent locurile de unde se vor tăia lemnele de foc.

Inchidere de poduri. Din cauza executării lucrărilor de reparare la podurile No. 175 peste pârâul Homorod și No. 179 peste râul Olt lângă Hoghiz, pe șoseaua națională Oradea-mare—Cluj—Brașov, între km. 373—377, circulația peste aceste două poduri, începând din 6 Noembrie 1922 pe durata de 8 săptămâni, între orele de lucru 7—13 și 14—17 va fi liberată numai în mod foarte restrâns. La amiazi în ora 13—14 și peste noapte între orele 17—7, ambele poduri susnumite vor fi deschise neîntrerupt pentru comunicație.

Atelierele tipografice ale Gazetei Transilvaniei

„Tipografia A. Mureșian Branisce & Comp.“

Complect renovat — după ultimele cerințe ale artei grafice —

EXECUTA URGENT

Orice lucrări: Ziare, reviste, cărți, broșuri, bilete de teatru, programe, cărți de vizită.

Specialitate în lucrări de contabilitate

Bilanțul - registre - carnete á souche și orice lucrări pentru Autorități publice și Societăți particulare.

MAȘINI DE TIRAJ MARE

Birou special pentru traduceri în și din limbile germană și maghiară.

STRADA PRUNDULUI Nr. 15.

